

Besök i svenska HOLLYWOOD

Teo Leff berättar om rengöring och restaurering av filmer.

I maj har två fyllda FSL-grupper haft nöjet att vara på studiebesök på Svenska Filminstitutet i Sollentuna/Rotebro. Vi gavs en fullödlig teknisk information om hur Rotebro Filmservice tar hand om och lagrar film som biovisats i Sverige. Man håller således ett filmarkiv. De äldsta filmerna är från 1890-talet, där vi bla fick se restaurering av en svensk stumfilm som varit på drift i Frankrike men nu återbördats till svensk lagring. I filmdatabasen/Svensk Filmdatabas har man registrerat ca 25.000 filmer dock enbart analog film.

Anläggningen i Rotebro har en historia till 1930-talet då en person Gustav Goes återkom till Sverige efter en längre tid i USA. Han hade fått kännedom om ett nytt sätt att lagra film och ville applicera den kunskapen på hemmaplan. I Rotebro byggde han upp Hollywood Filmlaboratorium. Sonen övertog senare verksamheten med nya renoveringsmetoder och drev företaget fram till 1976. Vid den tiden var Harry Schein chef för Svenska

Filminstitutet/SFI och såg behovet av ett filmlaboratorium för SFI:s del och kunde då förvärva hela anläggningen i Rotebro där särskilt arkiveringsdelen ansågs attraktiv. Detta var sannerligen framsynt av Harry Schein.

Sedan 2001 är Rotebro Filmservice en enhet under filmarvet på Svenska Filminstitutet. Senare har även en hel del filmhistoriska föremål flyttats till Rotebro, som gammal kamerautrustning och inte minst välsydda kläder burna i svenska filmer där vi gavs möjlighet att beställa fram Sickan Carlssons, Ulla Jacobssons och Eva Dahlbecks filmutstyrlar.

Nitratfilm kan självantända vid 38 grader.

Vid rundvandringen presenterades vi de olika tekniker som används för tvättning, framkallning av negativ såväl svart/vit som färg och torkning av dessa, kopiering, restaurering och därefter rätt lagringsbetingelse av filmerna. En komplett process beskrevs. Man har även strikt följsamhet till gällande miljölagstiftning avseende lufthantering, avfall med skölvätskor och metaller, där särskilt silver samlas ihop och försäljs. Provhantering och analysuppföljning sker regelbundet.

För långtidsförvaring använder man den sk FICA-metoden som mångdubblar förvaringstiden för en film. Även lagringsmiljön är viktig där

Marcus Blomfeldt visar objekt ur filmklädsförrådet.

temperaturer på -6 grader eller +6 grader med konstant fuktighet på 35% ger den rätta lagringsbetingelsen.

För kopiering används en optisk stepprinter, projektor och kamera till

ett nytt negativ för framkallning. Upphovsrätten ligger alltid fast knutet till originalet. Begränsande faktor är tillgång på råfilm, där idag Kodak är den enda producenten.

Vi fick se klipprum för ljud/bild/skarvning. Vi fick se ljussättning vid restaurering av en 100-årig film.

Vi fick gå igenom delar av den 4000 m² stora lokalen och se höglager och paternosterverk för filmframhämtning. Vi fick också känna på lukten från gamla nitrattfilmer som lagras i celler/separata rum, som vid ev explosion skulle kunna ge rejält med knalleffekt.

Anläggningen innehåller också en liten biografialong, Anna Q för internvisning.

Sedan år 2013 har inga nya analoga filmer inkommit för omhändertagning.

Man har ännu inte tagit ställning till framtida långtidslagring av digital film.

Ett för de flesta av oss okänt område hade presenterats och givits innehåll.

Monica Frumerie

Foto: Eva Wetterborg och Hans Ström

På gång i arkivvärlden

Forskning pågår om föningars digitala arkiv

EnArk heter ett tvåårigt forsknings- och utvecklingsprojekt som ska bidra till en mer långsiktig och ändamålsenlig digital arkivering hos företag och föreningar i Västernorrland. Syftet med projektet är att säkra information från den enskilda sektorn genom att föreslå digitala arkivlösningar som möjliggör långsiktig arkivering för fö-

retag och föreningar. I projektet samverkar Näringslivsarkiv i Norrland, Föreningsarkivet Västernorrland och Mittuniversitetet med stöd av Länsstyrelsen Västernorrland, Härnösands kommun och Härnösands Folkhögskola. Projektledare är Håkan Gustafsson.

Jessica Andersson

Ny funktion i Arkivregister Stockholms län

Fram till nu har publicering på Internet av stora mängder historiskt källmaterial varit förbehållet de stora arkiven i vårt land som exempelvis Riksarkivet, Krigsarkivet och Stockholms stadsarkiv. Nu kan FSL erbjuda samma tjänst i arkivdatabasen Arkivregister Stockholms län (ASL). Tjänsten är tillgänglig för de arkivinstitutioner som har sitt arkivbestånd registrerat i ASL.

Som pilotprojekt har Norrtälje stadsarkiv publicerat 25 sockenkommuners kommunalstämmoprotokoll för tiden 1863-1951. Dessa finns nu

tillgängliga för läsning via den nya knappen "Dokument" på ASL:s menyrad.

De arkivinstitutioner som vill publicera någon del av sitt arkivbestånd får själva scanna detta och leverera filen i jpg-format till FSL:s kansli, som sköter själva publiceringen.

Det publicerade materialet får inte strida mot bestämmelserna i Personuppgiftslagen eller upphovsrättslagstiftningen och inte heller vara etiskt stötande i något avseende. FSL förbehåller sig rätten att granska materialet innan publiceringen.

Urban Johansson

Ny i styrelsen

Leif Gidlöf

Historiker från Stockholms universitet i botten, f. 1943.

Har i huvudsak varit verksam inom olika delar av arkivområdet som Stockholms stadsarkiv, Stockholms företagsminnen, Värmlandsarkiv, Krigsarkivet och Riksarkivet, likaså kulturdepartementet under några år. Har också varit föreningsaktiv på en del håll som t.ex. Näringslivets arkivråd, Svenska arkivsamfundet, Brännkyrka hembygdsförening och Personhistoriska samfundet. Redaktör för Forska själv! En bok om arkiven i Stockholm (1990). Numera pensionerad.

FSLs årsmöte

19 mars 2014 i Dieselverkstaden

I Sickla ligger Nacka lokalhistoriska arkiv och det var också de som var värdar för vårt årsmöte i år. Lite extra spännande blev det eftersom det just den här eftermiddagen var årets enda? eller i alla fall värsta snöstorm, så vi undrade lite om hur många som skulle ta sig dit. Men nästan alla anmälda, drygt 30 personer, fanns på plats när vi började.

Lena Hollsten, Catharina Wikström och Bernt Sjögren hälsar oss välkomna.

För de som inte känner till det så finns det i Nacka lokalhistoriska arkiv olika typer av dokumentation av intresse för Nackas historia. Idag rymmer arkivet förenings-, gårds- och personhandlingar, pressklipp, ritningar, filmer och ca 60 000 fotografier. Ett urval av arkivets bilder finns tillgängliga i en bilddatabas, som successivt kompletteras med fler bilder.

Våra värdar Catharina Wikström och Bernt Sjögren hälsade oss välkomna och berättade lite om arkivet och vi tittade på några exempel ur deras bilddatabas. Sen fortsatte vi med att Lena Hollsten, tf chef för Nacka kulturcentrum, berättade om den kommunala kulturverksamheten i Nacka och om de olika aktörerna som finns i Dieselverkstaden.

Dieselverkstaden är ett kulturcentrum som skapats i Atlas Copcos gamla monteringsverkstad för fartygsmotorer i Nacka. Sedan september 2002 står Dieselverkstaden öppen med mängder av aktiviteter för alla åldrar och intressen. Här finns

möjligheter att se teater, bio, gå på konserter eller ägna sig åt skapande verksamhet. Man kan gå på gymna eller besöka Nordens största inomhusanläggning för klättersport. Förutom arkivet så finns här bibliotek och Stockholms läns museum och om man blir lite sugen så bjuds det på härligt fika eller ett restaurangbesök.

Innan själva årsmötet så kunde man gå en tur med Lena Hollsten i lokalerna och Catharina Wikström visade runt i arkivet.

Catharina Wikström visar oss runt i arkivet.

Årsmötet rullade på utan diskussioner, Nils-Bertil Nilsson avgick som ordförande efter 4 år och avtackades med blommor och blader på mer än ett vis, till ny ordförande valdes Monica Frumerie, som funnits i styrelsen ett par år. Karin Sandberg, tidigare suppleant, valdes som ordinarie och Leif Gidlöf nyvaldes som suppleant.

Efter mötet åt vi lite italienskt tillsammans innan vi försökte ta oss hem i snöstormen.

Eva Wetterborg

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Ett stort tack

När jag avgick jag som ordförande för FSL avtackades jag med blommor och en generös gåva som jag uppskattade mycket. Eva hade gjort ett fotomontage som bl a visade alla styrelsemedlemmar som jag har haft förmånen att arbeta tillsammans med genom åren. Det hjälper mig att minnas min tid i FSL och alla de härliga människor som jag mött. Den bilden vill jag gärna visa alla läsare av Ordna & Vårda. Av bilden att döma verkar det ha varit en av huvuduppgifterna att överlämna blommor till personer som har gjort en insats i FSL. Det har varit en mycket trevlig uppgift men dock inte hela sanningen. Det finns även andra uppgifter som en ordförande har att göra. Men nu är det vår nya ordförande Monica Frumerie som tar över både blomutdelning och övriga ordförandeuppgifter.

Jag vill framföra mitt stora tack till alla er alla som jag har haft förmånen att få arbeta tillsammans med. Jag vill tacka alla tidigare styrelser för ett fint samarbete och speciellt dig Urban som har suttit med i alla styrelserna jag har varit inblandad i. Till alla arkivföreningar i länet

som jag har haft stor glädje av att träffa och göra besök hos vill jag också framföra ett stort tack för det idoga arbete som ni gör i er förening. Ett stort tack också tack till Eva på kansliet. Utan din insats hade det varit mycket svårare för mig att klara av upp-

draget som ordförande för FSL.

Till sist: Ett stort tack till dig Monica för den tid vi har arbetat tillsammans och jag önskar dig och din styrelse lycka till med FSLs framtid.

Nils-Bertil Nilsson

Ordna och Vårda föreningsarkiven ges ut av

Postadress Stockholms Stadsarkiv, Box 22063, 104 22 Stockholm **Besöksadress** Kungsklippan 6 **Tel** 08-508 283 42
Hemsida www.foreningsarkiven.a.se **E-post** info@foreningsarkiven.a.se **Ansvarig utgivare** Monica Frumerie
Redaktion AU för FSL **Foto** Eva Wetterborg och Nils-Bertil Nilsson **Layout** Hoch Original & Design
Manusstopp 30september 2014